

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.29.2025.USz

**Pani
Bożena Szablowska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Stoszowicach
57-213 Stoszowice 92**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 7 października 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, 3 listopada 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Bożena Szablowska, zatrudniona od dnia 1 kwietnia 2008 r. na stanowisku Kierownika OPS.
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 21 lipca 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli na II półroczu 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 24 czerwca 2025 r. do dnia 15 września 2025 r.
Kontrolerzy	1. Urszula Szczeblowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.279.2025.USz z dnia 2 lipca 2025 r., 2. Helena Ślawska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.280.2025.USz z dnia 2 lipca 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 9-12)

¹ dalej „Ośrodek” lub „OPS”

² t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Bożena Szablowska – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Stoszowicach.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Stoszowicach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 21, 22 i 23 lipca 2025 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stoszowicach Panią Bożenę Szablowską. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 3.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości

- uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
 - opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9)
- oraz nie wystąpiła potrzeba sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Kierownik OPS w Stoszowicach, na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Stoszowice wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴.

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Stoszowice nie prowadzi domów pomocy społecznej ani ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej osoby wymagające umieszczenia w dps, kierowane są do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanych jak najbliżej ich miejsca zamieszkania, a w przypadku braku miejsc w najbliższych placówkach, za ich zgodą umieszczane są w innych domach pomocy społecznej. Aktualnie z terenu Gminy Stoszowice w DPS przebywa 5 osób. Kierownik poinformował również, że w okresie objętym kontrolą OPS nie udzielał pomocy w formie umieszczania osób w domach pomocy społecznej ani kierowania do ośrodków wsparcia, ponieważ nie zaistniała taka potrzeba – nie wpłynęły wnioski ani nie stwierdzono przypadków osób wymagających tej formy wsparcia. W przypadku wystąpienia potrzeby umieszczenia mieszkańca w domu pomocy społecznej lub ośrodku wsparcia, Gmina podejmie stosowne działania.

Gmina Stoszowice nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a i 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o taką formę pomocy.

W okresie objętym kontrolą OPS w Stoszowicach nie realizował projektów socjalnych (art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy) lecz jak wyjaśnił Kierownik, pracownicy Ośrodka podejmowali szereg działań środowiskowych realizując założenia Gminnych Programów.

⁴ t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm., dalej „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 6 i 10 ustawy, dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 7, 8 i 9 ustawy dotyczące:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),
 - wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik OPS, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o tę formę pomocy.

Gmina Stoszowice nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Kierownik OPS poinformował, że w okresie objętym kontrolą nie występowały potrzeby w tym zakresie i nie wpłynął żaden wniosek. W przypadku złożenia wniosku o taką formę pomocy, Gmina podejmie stosowne działania w celu realizacji tego zadania.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W kontrolowanym okresie Kierownik OPS w Stoszowicach nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 110 ust. 5 ustawy), ale udzielano osobom zainteresowanym informacji w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą, jak poinformował Kierownik Ośrodka, skierowano 5 wniosków o ustalenie niezdolności do pracy oraz ustalenie stopnia niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (art. 110 ust. 6 ustawy). Pracownicy socjalni na bieżąco informowali zainteresowane osoby o przysługujących im świadczeniach oraz udostępniali druki osobom ubiegającym się o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Kierownik OPS w Stoszowicach składał Radzie Gminy Stoszowice coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach udzielał pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy

obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵ realizując w 1 przypadku pomoc w formie posiłków dla dziecka w szkole.

Osoba zatrudniona na stanowisku Kierownika OPS w Stoszowicach spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy uprawnieni pracownicy socjalni. Dodatek, o którym wyżej mowa nie był wliczany do minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁶. W aktach osobowych pracowników socjalnych Ośrodka znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności, uprawnień i obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje teren Gminy Stoszowice zamieszkały przez 5 023, w tym 82 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2024 r.) i 5 010 mieszkańców, w tym 84 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień kontroli).

Na dzień kontroli w OPS w Stoszowicach zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych (na 3 etatach), realizujących pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzających rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka, w związku z czym otrzymywali dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy, ośrodek pomocy społecznej (...) powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że ośrodek pomocy społecznej, (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Mając na uwadze powyższe Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach na dzień kontroli spełniał wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w odniesieniu do liczby ludności oraz liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną, przypadających na jednego pracownika socjalnego.

Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, że osoby świadczące w okresie objętym kontrolą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi spełniały wymogi w zakresie wymaganych kwalifikacji zawodowych określone w § 3 ust 1,

⁵ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.

ust. 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych⁷. Ponadto jedna opiekunka posiada przeszkolenie i doświadczenie, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia w sprawie suo, tj. w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności, prowadzenia treningu zachowań społecznych, zatem może świadczyć usługi, wskazane w § 2 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie suo.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono, że:

1. W dwóch sprawach nr 1 (I.B.) i nr 2 (W.B.) pobrana została odpłatność za realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi odpowiednio za miesiąc luty 2025 r. w wysokości 15,40 zł i za miesiąc maj 2025 r. w wysokości 3,85 zł, mimo iż kwota ta nie przekroczyła kwoty 20,00 zł.

Zgodnie z § 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, jeżeli wyliczona kwota odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest niższa od kwoty określonej w art. 38 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. aktualnie kwoty 20,00 zł, odpłatności nie pobiera się.

W sprawach dotyczących udzielania pomocy w formie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową (powodzią, która miała miejsce we wrześniu 2024 r.) stwierdzono, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach przy rozpatrywaniu wniosków oraz przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych dla osób i rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia klęskowego kierował się m.in. wydanymi przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Zasadami udzielania pomocy finansowej ze środków budżetu państwa (...) na usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz z rezerw celowych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej oraz w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących poszkodowanych w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r. ze zm., zwanymi w dalszej treści protokołu „Zasadami”. Kwoty zasiłków do 100 tys. i 200 tys. przyznane były w oparciu o oszacowany procent zniszczeń/uszkodzeń budynku gospodarczego/mieszkalnego, który był na poziomie, co najmniej 5%.

Przedłożona w toku kontroli dokumentacja nie zawsze była kompletna, co zostało opisane w protokole kontroli. Jednakże w trakcie postępowania kontrolnego została uzupełniona. Mając na uwadze uzupełnienie akt spraw o niezbędne dokumenty, np. wyjaśnienia, dokumentację fotograficzną itp. w sprawdzonych sprawach odstąpiono od kwestionowania przyznanej pomocy i rozliczenia przedłożonych faktur.

Jednocześnie wskazać należy, że zgromadzona dokumentacja w sprawach, dotyczących udzielenia pomocy w formie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, w tym protokół sporządzony przez Komisję powołaną do szacowania szkód, wniosków strony oraz wywiad środowiskowy winny wskazywać jednoznacznie jakie osoba/rodzina poniosła szkody, co uległo zniszczeniu i co należy odremontować z przyznanej na ten cel pomocy, aby w przyszłości nie było żadnych wątpliwości co do rozliczenia przyznanej pomocy.

⁷ (Dz. U. z 2024 r. Nr 816), dalej „rozporządzenie w sprawie suo”

1. Pobranie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mimo że wyliczona kwota odpłatności za miesiąc nie przekroczyła kwoty 20,00 zł.

1. Nie pobierać odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jeżeli wyliczona kwota odpłatności miesięcznej za zrealizowane usługi jest niższa od kwoty określonej w art. 38 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. aktualnie kwoty 20,00 zł.

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z. uo. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Magdalena Stefańska
 Dyrektor
 Wydziału Polityki Społecznej

str. 8